

Vineri, 18 Septembrie, 2026

†) Sf. Preot Mucenic Ilarion Felea

Sf. Ier. Eumenie, episcopul Gortinei

Sf. Mc. Ariadna

Efesenii 1

⁷ Întru Acesta, prin sângele Său, avem noi răscumpărarea și iertarea păcatelor, după bogăția harului Său

⁸ pe care pentru noi l-a făcut să prisosească întru toată înțelepciunea și priceperea¹.

⁹ El ne-a făcut cunoscută taina voii Sale pe care, potrivit bunăvoinței Lui, mai dinainte întru Sine o plănuise²

¹⁰ spre buna rânduială a plinirii vremilor: toate, cele din ceruri și cele de pe pământ, să fie iarăși adunate întru Hristos³; în El,

¹ = Mijlocul desăvârșirii și mântuirii noastre: pogorât în istorie, Fiul lui Dumnezeu ne răscumpără prin jertfa Sa pe cruce.

² = Planul inițial și intim al lui Dumnezeu ne-a fost descoperit prin Revelație (vezi și Rm 16, 25).

³ Plinirea vremilor: vezi Ga 4, 4. Purceasă din Hristos („prin Carele toate s’au făcut”), întreaga creație se va regăsi întru El.

¹¹ întru Care și nouă mai dinainte ni s’a rânduie o moștenire, potrivit cu planul Celui ce pe toate le lucrează după sfatul voii Sale,

¹² pentru ca noi, cei ce mai dinainte am nădăjduit întru Hristos, să fim spre lauda slavei Sale⁴.

¹³ Întru El de asemenea și voi, după ce ați auzit cuvântul adevărului, Evanghelia mântuirii voastre, și după ce ați crezut în El, ați fost pecetluiți cu Duhul cel Sfânt al făgăduinței⁵

¹⁴ — arvuna moștenirii noastre —, în vederea răscumpărării celor dobândiți⁶, spre lauda slavei Sale⁷.

⁴ Poporul lui Israel, căruia îi aparține și Pavel (pluralul „noi”) este primul și cel mai important moștenitor al făgăduinței lui Dumnezeu, întru pregătirea celorlalte neamuri.

⁵ Întru Același Hristos sunt chemați și păgânii la mântuirea pe care Duhul Sfânt o certifică și o garantează.

⁶ = Celor câștigați de Dumnezeu cu prețul sângelui Fiului Său; celor intrați în posesia lui Dumnezeu.

⁷ Gândirea trinitară a lui Pavel folosește în acest pasaj de trei ori sintagma

¹⁵ Iată de ce și eu, auzind de cre-
dința voastră în Domnul Iisus și
de iubirea voastră cea către toți
sfînții,

¹⁶ nu încetez să mulțumesc pentru
voi, pomenindu-vă în rugăciunile
mele,

¹⁷ pentru ca Dumnezeu Domnului
nostru Iisus Hristos, Tatăl slavei,
să vă dea vouă duh de înțelepciune
și de descoperire spre cunoașterea
Lui;

Marcu 8

¹ În zilele acelea, fiind iarăși mul-
țime multă și neavând ce să mă-
nânce, Iisus i-a chemat la Sine pe
ucenici și le-a zis:

² „Milă Îmi este de mulțime, că trei
zile sunt de când așteaptă lângă
Mine și n’au ce să mănânce;

³ și de le voi da drumul spre casa
lor flămânzi, se vor istovi pe drum,
că unii din ei au venit de departe”.

⁴ Și ucenicii Săi I-au răspuns: „De
unde va putea cineva să-i sature pe
aceștia cu pâine, aici, în pustiu?”

⁵ Și El i-a întrebat: „Câte pâini
aveți?” Iar ei au răspuns: „Șapte”.

⁶ Și El a poruncit mulțimii să șadă

„spre lauda slavei Sale”: în v. 6, la adresa
Tatălui; în v. 12, la adresa Fiului; în v.
14, la aceea a Sfântului Duh.

jos pe pământ. Și luând cele șapte
pâini, a mulțumit⁸, a frânt și le-a
dat ucenicilor Săi ca să le pună
înainte-le. Și ei le-au pus înaintea
mulțimii.

⁷ Și erau și câțiva peștișori. Și
binecuvântându-i, le-a spus să-i
pună și pe aceștia înaintea lor.

⁸ Și au mâncat și s’au săturat și
au luat fărâmiturile rămase, șapte
coșuri.

⁹ Iar cei ce au mâncat erau ca la
patru mii. Și le-a dat drumul.

¹⁰ Și îndată intrând în corabie cu
ucenicii Săi, a venit în părțile Dal-
manutei⁹.¹⁰

⁸ Ca și în alte cazuri (Mt 15, 36; 26, 27;
Mc 8, 6 etc.), binecuvântarea pâinii sau
a paharului e precedată de mulțumirea
pe care Iisus I-o aduce Tatălui pentru
bunătatea Sa față de oameni. Uneori
(Mc 6, 41) gestul e sugerat prin expresia
„privind la cer” sau „ridicându-Și ochii
spre cer”. Minunea înmulțirii pâinilor
prefigurează Euharistia (de la grecescul
euharistéo = a mulțumi) ce va fi institui-
tă la Cina cea de Taină și care constituie
centrul și esența Liturghiei noastre.

⁹ Localitate încă neidentificată.

¹⁰ *Sfânta Scriptură* versiune diortosită
după *Septuaginta*, redactată și adnotată
de Mitropolit Bartolomeu Valeriu Ana-
nia

Săturând patru mii
de oameni cu șap-
te pâini, Domnul
„intrând îndată în
corabie cu uceni-
cii Săi, a venit în
părțile Dalmanu-
tei”, ca și cum nu ar fi

făcut vreun lucru deosebit. Aceas-
ta este adevărata facere de bine:
să făptuiești și iar să făptuiești,
fără să iei aminte la faptele tale și
să tinzi înaintea, uitând mereu cele
lăsate în urmă. La oamenii plini de
bunătate, acest lucru vine firesc.
Așa cum voinicul ridică greutate
mari fără să bage de seamă, iar
cel plătând nu poate să uite nici
când a ridicat o greutate mică,
cel puternic în bunătate săvârșește
tot binele fără să se sforțeze, ca
din întâmplare, iar cel sărac în
bunătate fără sfortare nu poate să
se descurce: își și amintește de ea,
mereu o are în fața ochilor. Inima
bună însetează să facă bine și nu
e mulțumită până nu face bine
pe săturate, așa cum omul nu se
satură până ce nu mănâncă îndes-
tul. Când simte omul foamea, își
amintește de prânz, iar după ce
foamea este astâmpărată, uită de
mâncare: cel cu adevărat bun își
amintește de fapta bună până ce
n-a făcut-o, iar după ce a făcut-o,

¹¹ Sfântul Teofan Zăvorâtul, *Tâlcuiri din Sfânta Scriptură pentru fiecare zi din an*.